

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه 1 کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی 1405-1404

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس :	نمره به عدد:
نام دبیر:	تاریخ آزمون :	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون :	تعداد صفحات:

ردیف	سوال	بارم
------	------	------

	«آزمون خود فرصتی برای آموختن است.»	
	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (4 نمره)	
1	الف - «میرزا حسن خان بدیع» در چه زمینه‌ای فعالیت داشت؟ ب - «تاریخ احزاب سیاسی ایران» اثر کیست؟ ج - یک اثر از ناظم الاسلام کرمانی نام ببرید. د - چه کسی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت؟	1
0/5	صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر را مشخص کنید الف - تصنیف معروف «از خون جوانان وطن لاله دمیده است» از میرزاده عشقی است. ب - عبد الوهاب نشاط انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.	2
0/5	مولف هر یک از آثار زیر را از بین دو نفر مقابل آن انتخاب کنید. الف - خداوندنامه (صبای کاشانی - نشاط اصفهانی) ب - منشآت (سید اشرف الدین گیلانی - قائم مقام فراهانی)	3
1	شعر زیر را نظر ویژگی سبکی دوره بیداری بررسی کنید. ای مرغ سحر چو این شب تار وز نفخه روح‌بخش اسحار بگشود گره ز زلف زر تار یزدان به کمال شد پدیدار بگذاشت ز سر سیاهکاری رفت از سر خفتگان خماری محبوبه‌ی نیلگون عمار و اهریمن زشت‌خو حصار یاد آر ز شمع مرده یاد آر	4
1	چه عواملی در «کم‌توجهی و کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره‌ی بیداری» موثر بود؟ (دو مورد)	5
	موسیقی شعر (6 نمره)	
1/5	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید، مرز پایه‌های آوایی را مشخص کنید و مشخص کنید وزن آن همسان است یا ناهمسان؟ معشوق چون نقاب ز رخ بر نمی‌کشد هر کس حکایتی به تصور چرا کنند	6

7	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و به دو صورت پایه‌های آوایی را مشخص کنید. در کوی تو معروفم و از روی تو محروم گرگ دهــن آلوده یوسف ندیده	1/5
8	تقطیع مثال‌های زیر، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف - راه حق (- - -) ب - ابروی دوست (U - U U -)	1
9	پس از تقطیع هجایی ابیات زیر، اختیارات شاعری زبانی به کار رفته در هر کدام را مشخص کنید. الف - مستم کن آنچنان که ندانم ز بی‌خودی ب - رسم بدعه‌دی ایام چو دید ابر بهار در عرصه خیال که آمد کدام رفت گریه‌اش بر سمن و لاله و نسرین آمد	2
	زیبایی‌شناسی (6 نمره)	
10	در هر یک از ابیات زیر، کدام یک از آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح و تضمین» به کار رفته است؟ الف - چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت ب- ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع ج - یاد باد آنکه چو چشمت به عتابم می‌کشت شیوه جنّات تجری تحت الانهار داشت این گرگی شبان شما نیز بگذرد معجز عیسویت در لب شکرخا بود	1/5
11	در ابیات زیر، آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح و تضمین» را به طور دقیق مشخص کنید. (هر بیت یک آرایه) الف - نیازی نیست با شرم تخلص خواجه خود فرمود ب- ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد ج - گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند که چرخ این سکه دولت به نام شهریاران داشت چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد	1/5
12	در ابیات زیر، به طور دقیق مشخص کنید هر نشر به کدام لف مربوط است و نوع لف و نشر را نیز مشخص کنید. الف - همی مرغ و ماهی بر ایشان به زار ب - در چمن باد بهاری ز کنار گل و سرو بگرید به دریا و به مرغزار به هواداری آن عارض و قامت برخاست	1

0/5	13	در بیت زیر کدام واژگان آرایه «تضاد» ساخته‌اند؟ صورت زیبای ظاهر هیچ نیست ای برادر سیرت زیبا بیار																																																																																											
1	14	بیت زیر تضاد دارد یا متناقض‌نما؟ دلیل خود را بنویسید. پرده بردار که بیگانه خود این روی نبیند تو بزرگی و در آینه کوچک نمایی																																																																																											
0/5	15	پارادوکس را در بیت زیر به طور دقیق مشخص کنید. این قصه عجب شنو از بخت واژگون ما را بکشت یار به انفاس عیسوی																																																																																											
		نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)																																																																																											
1	16	شعر زیر را از نظر قلمرو ادبی و فکری بررسی کنید. ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است بنمایید که هر کس نکند همچو من است																																																																																											
1	17	بیت زیر را بررسی سبکی کنید و بگویید شعر مربوط به دوره بازگشت است یا دوره بیداری؟ غمش در نهان‌خانه دل نشیند پی ناقه‌اش رفتم آهسته ترسم به نازی که لیلی به محمل نشیند که از گریه‌ام ناقه در گل نشیند																																																																																											
2	18	متن زیر را از کتاب «چرند و پرند» دهخدا، از نظر ویژگی‌های زبانی و ادبی و فکری بررسی کنید. «در واقع تو این کار را روی دست من گذاشتی. به قول تهرانی‌ها تو مرا روبند کردی. تو دست مرا توی حنا گذاشتی. حالا دیگر تو چرا شماتت می‌کنی؟ می‌گوید: نه، نه، رشد زیادی مایه جوانمرگی است. می‌بینم راستی راستی هم دمدمی است..... می‌گویم: عزیزم! اولاً دزد نگرفته پادشاه است. ثانیاً من تا وقتی که مطلبی را ننوشته‌ام کسی قدرت دارد به من بگوید: تو!»																																																																																											
توجه: در قسمت عروض سعی کنید از خط کشی استفاده کنید و به هیچ عنوان از خطوط کج استفاده نکنید. هر هجا را داخل یک کادر قرار دهید.(واضح است هجای کشیده درون مصراع، در دو کادر قرار می‌گیرد). در قسمت آرایه از نوشتن آرایه‌هایی غیر از موارد خواسته شده، خودداری کنید. و در تحلیل نظم و نثر نیز توجه داشته باشید که سوال را در قلمرو خواسته شده تحلیل کنید. نمونه خط کشی برای تقطیع هجایی <table><tr><td colspan="12">غمش در نهان‌خانه دل نشیند</td><td colspan="4">به نازی که لیلی به محمل نشیند</td></tr><tr><td>تَـقْطِیعِ</td><td>مِصْراعِ</td><td>اَوَّلِ</td><td>غَـ</td><td>مَـشْ</td><td>دَـرْ</td><td>نَـ</td><td>هَـانَ</td><td>خَـا</td><td>نَـ</td><td>یَـ</td><td>دِـلِ</td><td>نَـ</td><td>شِـی</td><td>نَـدْ</td></tr><tr><td>عَـلامَتِ</td><td>هَـجَاییِ</td><td>مِصْراعِ</td><td>اَوَّلِ</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td></tr><tr><td colspan="4">مشخص کردن اختیاری شاعری</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>*</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>عَـلامَتِ</td><td>هَـجَاییِ</td><td>مِصْراعِ</td><td>اَوَّلِ</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td></tr><tr><td>تَـقْطِیعِ</td><td>مِصْراعِ</td><td>اَوَّلِ</td><td>بَـ</td><td>نَـا</td><td>زِی</td><td>کَـ</td><td>لِیَـ</td><td>لِیَـ</td><td>بَـ</td><td>مَـحْ</td><td>مِـلِ</td><td>نَـ</td><td>شِـی</td><td>نَـدْ</td></tr></table> اختیار شاعری بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هشتم مصراع اول جمع بارم : 20 نمره			غمش در نهان‌خانه دل نشیند												به نازی که لیلی به محمل نشیند				تَـقْطِیعِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	غَـ	مَـشْ	دَـرْ	نَـ	هَـانَ	خَـا	نَـ	یَـ	دِـلِ	نَـ	شِـی	نَـدْ	عَـلامَتِ	هَـجَاییِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	U	—	—	U	—	—	U	—	—	U	—	مشخص کردن اختیاری شاعری										*					عَـلامَتِ	هَـجَاییِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	U	—	—	U	—	—	U	—	—	U	—	تَـقْطِیعِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	بَـ	نَـا	زِی	کَـ	لِیَـ	لِیَـ	بَـ	مَـحْ	مِـلِ	نَـ	شِـی	نَـدْ
غمش در نهان‌خانه دل نشیند												به نازی که لیلی به محمل نشیند																																																																																	
تَـقْطِیعِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	غَـ	مَـشْ	دَـرْ	نَـ	هَـانَ	خَـا	نَـ	یَـ	دِـلِ	نَـ	شِـی	نَـدْ																																																																															
عَـلامَتِ	هَـجَاییِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	U	—	—	U	—	—	U	—	—	U	—																																																																															
مشخص کردن اختیاری شاعری										*																																																																																			
عَـلامَتِ	هَـجَاییِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	U	—	—	U	—	—	U	—	—	U	—																																																																															
تَـقْطِیعِ	مِصْراعِ	اَوَّلِ	بَـ	نَـا	زِی	کَـ	لِیَـ	لِیَـ	بَـ	مَـحْ	مِـلِ	نَـ	شِـی	نَـدْ																																																																															
صفحه ی 2 از 2																																																																																													

